

Uchwała Nr 457/2002
Zarządu Miasta Krakowa
z dnia 28 marca 2002

w sprawie przyjęcia informacji na temat podjętych i planowanych działań w wykonaniu Uchwały Nr LXXXII/709/01 Rady Miasta Krakowa z dnia 4 lipca 2001 r. w sprawie przyjęcia kierunków przekształceń organizacyjnych systemu opieki nad rodziną i dzieckiem w ramach Systemu Pomocy Społecznej w Krakowie.

Na podstawie art. 32 ust. 1 oraz art. 92 ust. 2 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (tekst jednolity: Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz.1592), art. 10a pkt 7 i pkt 11b ustawy o pomocy społecznej (tekst jednolity: Dz. U. z 1998 r. Nr 64, poz. 414 z późn. zm.), § 2 Uchwały Nr LXXXII/709/01 Rady Miasta Krakowa z dnia 4 lipca 2001 r. w sprawie przyjęcia kierunków przekształceń organizacyjnych systemu opieki nad rodziną i dzieckiem w ramach Systemu Pomocy Społecznej w Krakowie, Zarząd Miasta Krakowa uchwala, co następuje:

§ 1

Przyjmuje się informację na temat podjętych i planowanych działań w wykonaniu Uchwały Nr LXXXII/709/01 Rady Miasta Krakowa z dnia 4 lipca 2001 r. w sprawie przyjęcia kierunków przekształceń organizacyjnych systemu opieki nad rodziną i dzieckiem w ramach Systemu Pomocy Społecznej w Krakowie, w brzmieniu ustalonym załącznikiem do uchwały.

§ 2

Informację przedkłada się Radzie Miasta Krakowa

§ 3

Wykonanie uchwały powierza się Dyrektorowi Magistratu.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Za Zarząd:

Uzasadnienie:

Na mocy uchwały Nr LXXXII/709/01 z dnia 4 lipca 2001 r. w sprawie przyjęcia kierunków przekształceń organizacyjnych systemu opieki nad rodziną i dzieckiem w Ramach Systemu Pomocy Społecznej w Krakowie, Rada Miasta Krakowa przyjęła kierunki przekształceń organizacyjnych systemu opieki nad rodziną i dzieckiem w Ramach Systemu Pomocy Społecznej w Krakowie.

Zgodnie z § 2 przywołanej uchwały, Zarząd Miasta Krakowa zobowiązany jest, w terminie do dnia 31 marca 2002 r., do przedstawienia Radzie Miasta Krakowa informacji na temat podjętych i planowanych działań w wykonaniu uchwały Nr LXXXII/709/01 z dnia 4 lipca 2001 r.

Środki finansowe na realizację zadań w 2002 r.:

1. zlecenie zadania prowadzenia trzech placówek opiekuńczo – wychowawczych wsparcia dziennego
2. zlecenie zadania trzech rodzinnych placówek opiekuńczo – wychowawczych
3. zlecenie zadania prowadzenia placówki socjalizacyjnej w formie grupy usamodzielnienia zostały zabezpieczone w budżecie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krakowie w rozdziale 85301 paragrafie 2580 oraz 4300.

Załącznikiem do uzasadnienia jest opinia Zespołu Konsultacyjno – Doradczego powołanego przez Prezydenta Miasta Krakowa zarządzeniem Nr 13/2001 z dnia 29 października 2001 r.

Informacja na temat podjętych i planowanych działań w wykonaniu Uchwały Nr LXXXII/709/01 Rady Miasta Krakowa z dnia 4 lipca 2001 r., w sprawie przyjęcia kierunków przekształceń organizacyjnych systemu opieki nad rodziną i dzieckiem w ramach Systemu Pomocy Społecznej w Krakowie.

Zgodnie z załącznikiem do uchwały Nr LXXXII/709/01 Rady Miasta Krakowa z dnia 4 lipca 2001 r., przyjęto następujące kierunki przekształceń organizacyjnych systemu opieki nad rodziną i dzieckiem w ramach Systemu Pomocy Społecznej w Krakowie:

1. Poszerzenie działań w zakresie wspierania rodzin w ich funkcjach wychowawczych, w szczególności poprzez organizowanie poradnictwa i terapii w rodzinie m.in. z wykorzystaniem istniejących ośrodków adopcyjno-opiekuńczych,
2. Zwiększanie udziału form rodzinnej opieki zastępczej celem redukowania, w miarę możliwości, instytucjonalnych form opieki nad dzieckiem poprzez:
 - a) tworzenie rodzinnych placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz rodzin zastępczych działających w formie pogotowi rodzinnych,
 - b) zmniejszanie liczby socjalizacyjnych placówek opiekuńczo-wychowawczych,
3. Dostosowywanie form i metod pracy placówek i ośrodków adopcyjno-opiekuńczych, do aktualnych potrzeb i przyjętych standardów w zakresie opieki i wychowania, w szczególności poprzez:
 - a) przekształcanie istniejących placówek socjalizacyjnych w placówki specjalizujące się w pracy wychowawczej z dziećmi i młodzieżą o określonych problemach, w szczególności z zaburzeniami w zachowaniu, zagrożonych uzależnieniami, chorych somatycznie,
 - b) utworzenie - z wykorzystaniem istniejących zasobów placówek - resocjalizacyjnej placówki opiekuńczo - wychowawczej dla chłopców,
 - c) powoływanie w ramach placówek opiekuńczo - wychowawczych grup usamodzielnienia, mających na celu pomoc w integracji ze środowiskiem po opuszczeniu placówki usamodzielniającym się wychowankom,
4. Zwiększanie udziału jednostek niepublicznych w realizacji zadań Miasta z zakresu opieki nad rodziną i dzieckiem, poprzez zlecenie świadczenia usług w zakresie poradnictwa i prowadzenia placówek opiekuńczo - wychowawczych, w tym również placówek wsparcia dziennego,
5. Dostosowanie zakresu usług realizowanych w ramach systemu opieki nad rodziną i dzieckiem, do potrzeb dzieci i młodzieży zamieszkałym na terenie Krakowa.

Krakowski system opieki nad rodziną i dzieckiem obejmował w czasie podejmowania uchwały:

- 1) 1 publiczną placówkę typu rodzinnego (rodzinny dom dziecka),
- 2) 1 niepubliczną placówkę typu rodzinnego (rodzinny dom dziecka),
- 3) 7 publicznych placówek typu socjalizacyjnego (domy dziecka), w tym 3 domy dziecka dla dzieci do lat 3 (tzw. domy małego dziecka),
- 4) 3 zespoły placówek opiekuńczo-wychowawczych - w skład dwóch z nich wchodzi placówka typu socjalizacyjnego (dom dziecka) i typu wsparcia dziennego (świetlica), natomiast w trzecim zespole funkcjonuje Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii i Poradnia dla Dzieci i Młodzieży z Zaburzeniami Psychicznymi oraz placówka wsparcia dziennego,
- 5) 4 niepubliczne placówki typu socjalizacyjnego (domy dziecka), w tym: 1 placówka specjalizująca się w opiece nad dziewczętami sprawiającymi problemy wychowawcze, 1 placówka specjalizująca się w pracy z dziewczętami niepełnosprawnymi umysłowo,
- 6) 1 publiczną placówkę typu interwencyjnego (pogotowie opiekuńcze),
- 7) 1 niepubliczną placówkę typu interwencyjnego dla dzieci do 10 roku życia (pogotowie opiekuńcze),
- 8) 1 niepubliczną placówkę typu resocjalizacyjnego dla dziewcząt (młodzieżowy ośrodek wychowawczy),
- 9) 12 niepublicznych placówek wsparcia dziennego (świetlice).
- 10) 4 ośrodki adopcyjno-opiekuńcze, w tym 3 niepubliczne

Tylko niektóre placówki całodobowe były wyspecjalizowane w realizacji konkretnych zadań (ZPOW Nr 3 – specjalizacja w zakresie pracy z młodzieżą z zaburzeniami psychicznymi, Ośrodek Wychowawczy ss. Służebniczek NMP – dom dziecka dla dziewcząt niepełnosprawnych umysłowo, Dom Dziecka dla Dziewcząt sprawiających problemy wychowawcze, Ośrodek Opiekuńczo-Wychowawczy dla dzieci do lat 10, Pogotowie Opiekuńcze dla dzieci do lat 10), większość placówek nie posiadała określonego profilu działania. Brak było rodzin zastępczych działających w formie pogotowi rodzinnych, natomiast ośrodki adopcyjno-opiekuńcze skupiały się prawie wyłącznie na kwestiach adopcji i, w drugiej kolejności, rodzin zastępczych. Bardzo niekorzystnie układała się proporcja miejsc w dużych placówkach socjalizacyjnych do miejsc w placówkach rodzinnych.

I. W wykonaniu uchwały Rady Miasta Krakowa Nr LXXXII/709/01, do końca lutego b.r. podjęto następujące działania:

Ad 1) W ramach poszerzenia działań w zakresie wspierania rodzin w ich funkcjach wychowawczych:

- a) Ośrodkowi Adopcyjno-Opiekuńczemu ul. Piłsudskiego 29 nadano nową nazwę - „Centrum Zastępczej Opieki Rodzinnej” (uchwała Nr XCVI/904/01 Rady Miasta Krakowa z dnia 28 grudnia 2001 r.). Ośrodek na podstawie nowego statutu w szerszym zakresie świadczyć będzie na rzecz rodzin pomoc psychologiczno-pedagogiczną i prawną w obliczu kryzysów rodzinnych i problemów opiekuńczo-wychowawczych,
- b) przygotowano lokale umożliwiające uruchomienie dwóch nowych oddziałów placówki wsparcia dziennego „Centrum Młodzieży U Siemachy” oraz zapewniono środki na funkcjonowanie tych oddziałów – łącznie dla 400 wychowanków,
- c) opracowano projekt uchwały Rady Miasta Krakowa w sprawie zasad udzielania dotacji niepublicznym placówkom opiekuńczo-wychowawczym, która m.in. określała kryteria różnicowania wysokości dotacji w zależności od standardów usług, celem stymulowania

jednostek niepublicznych realizujących zadanie prowadzenia placówek opiekuńczo-wychowawczych wsparcia dziennego, w kierunku specjalizacji oraz podnoszenia standardów usług. Opinia dotycząca braku podstaw prawnych spowodowała niemożność przedstawienia projektu Radzie Miasta.

Ad 2) W zakresie zwiększania udziału form rodzinnej opieki zastępczej mającej na celu redukowanie, w miarę możliwości, instytucjonalnych form opieki nad dzieckiem, podjęto następujące działania:

- a) od 18 września 2001 r. Zgromadzeniu Sióstr Św. Jana Chrzciciela z siedzibą w Pasierbcu 79 zlecono prowadzenie rodzinnej placówki opiekuńczo-wychowawczej przeznaczonej dla 8 dzieci w wieku od 5 do 13 lat,
- b) 31 stycznia b.r. Miasto zleciło Stowarzyszeniu Rodzin Adopcyjnych i Zastępczych „Pro Familia” zadanie prowadzenia rodzinnej placówki opiekuńczo-wychowawczej dla 8 dzieci w wieku do 15 roku życia.
- c) w 2001 r. Miasto Kraków zawarło 15 umów na prowadzenie pogotowi rodzinnych na 31 miejsc łącznie.
- d) z dniem 31 grudnia 2001 r. zlikwidowano Dom Dziecka Nr 9, ul. Modrzewiowa 25 w Krakowie - 5 dzieci wróciło do rodziców biologicznych, 4 dzieci zostało umieszczonych w rodzinach adopcyjnych, 3 dzieci na wniosek rodziców oraz 1 dziecko na wniosek Sądu przeniesiono do innej placówki socjalizacyjnej, 3 dzieci umieszczono w rodzinnej placówce opiekuńczo – wychowawczej, 12 dzieci umieszczono w pogotowiacz rodzinnych
- e) w celu zweryfikowania sposobu przygotowywania kandydatów do pełnienia funkcji pogotowia rodzinnego, przeprowadzono w ośrodkach adopcyjno-opiekuńczych kompleksową ewaluację szkoleń.

Ad 3) W ramach dostosowywania form i metod pracy placówek oraz ośrodków adopcyjno-opiekuńczych do aktualnych potrzeb i przyjętych standardów w zakresie opieki i wychowania podjęte zostały następujące działania:

- Dom Dziecka Nr 10 w Krakowie został przekształcony w Ośrodek Profilaktyczno – Terapeutyczny dla Chłopców w wieku od 13 lat, wykazujących zaburzenia w zachowaniu i zagrożonych uzależnieniami (zgodnie z uchwałą Rady Miasta Krakowa Nr LXXXIV/759/01 z dnia 29 sierpnia 2001 r.).
- w celu lepszego przygotowania do życia w środowisku, dla usamodzielniających się wychowanków, którzy opuszczają placówki opiekuńczo – wychowawcze przy Domu Dziecka Nr 1 utworzona została grupa usamodzielnienia dla 10 wychowanków w lokalu gminnym przy ul. Zybkiewicza. Grupa usamodzielnienia funkcjonuje od 15 września 2001 r., pierwsze usamodzielnienie planowane jest na czerwiec br. Jednocześnie poprawione zostały standardy pobytu dzieci w Domu Dziecka Nr 1 - zmniejszono liczbę dzieci przebywających w budynku przy ul. Krupniczej z 81 do 61.
- w Domu Dziecka im. J. Brzechwy w styczniu 2002 uruchomiony został program pod nazwą „Usamodzielnienie matek z dziećmi z Domu Dziecka im. Jana Brzechwy w Krakowie, Al. Pod Kopcem 10 a”. Składa się z dwóch etapów: 1) pobytu w domu dziecka niepełnoletnich matek razem ze swoimi dziećmi, umożliwiającego łączenie nauki i osobistej opieki nad dzieckiem i 2) pobytu w mieszkaniu chronionym pełnoletnich matek.
- Uwzględniając potrzeby dzieci w Pogotowiu Opiekuńczym została stworzona grupa dla dzieci nie zdemoralizowanych, ze spraw opiekuńczych, w celu odizolowania ich

od przebywających w pogotowiu wychowanków oczekujących na umieszczenie w placówce resocjalizacyjnej

W celu lepszego wykonania uchwały Rady Miasta Krakowa Nr LXXXII/709/01 z dnia 4 lipca 2001 r., oraz zaopiniowania działań Miasta w tym zakresie Prezydent Miasta Krakowa powołał Zespół Konsultacyjno-Doradczy do spraw realizacji programu przekształceń organizacyjnych systemu opieki nad rodziną i dzieckiem w ramach Systemu Pomocy Społecznej w Krakowie. W jego skład wchodzi osoby, które poprzez swoje doświadczenie zawodowe oraz podejmowane działania w zakresie wychowania, mają wpływ na kształtowanie modelu systemu opieki nad rodziną i dzieckiem w Krakowie. W skład Zespołu weszli:

1. Pani Helena Włodarczyk - Sędzia Wizytator ds. Rodziny i Nietletnich Sądu Okręgowego w Krakowie – Przewodnicząca Zespołu
2. Pani Magdalena Czarnek – Kierownik Rodzinnego Ośrodka Diagnostyczno – Konsultacyjnego w Krakowie,
3. Pan Prof. dr hab. Bronisław Urban – Dyrektor Instytutu Pedagogiki Uniwersytetu Jagiellońskiego,
4. Ks. Andrzej Augustyński – Dyrektor Centrum Młodzieży „U Siemachy” Dziennego Ośrodka Socjoterapii,
5. Pani Renata Murawska – Kierownik Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej w Krakowie,
6. Dr Stanisław Kowal – pracownik naukowo – dydaktyczny Akademii Pedagogicznej w Krakowie, wychowawca w Pogotowiu Opiekuńczym w Krakowie,
7. Pan Stanisław Zięba – Przewodniczący Komisji Rodziny i Polityki Społecznej Rady Miasta Krakowa,
8. Pani Marta Patena – przedstawiciel Komisji Budżetowej i Komisji Edukacji Rady Miasta Krakowa, Prezes Zarządu Wojewódzkiego Towarzystwa Przyjaciół Dzieci
9. Pan Roman Ficek – przedstawiciel Komisji Edukacji Rady Miasta Krakowa, Rzecznik Praw Ucznia przy Małopolskim Kuratorze Oświaty.

Opinia Zespołu dotycząca planowanych przekształceń stanowi załącznik do uzasadnienia powyższej uchwały.

II. W wykonaniu uchwały Rady Miasta Krakowa Nr LXXXII/709/01 planuje się podjęcie następujących działań:

Ad 1

W celu poszerzenia działań w zakresie wspierania rodzin w ich funkcjach wychowawczych zaplanowano:

- a) ogłoszenie (kwiecień 2002 r.) konkursu na zlecenie zadania prowadzenia placówek opiekuńczo – wychowawczych wsparcia dziennego dla 140 wychowanków łącznie, w tym na terenie Nowej Huty,
- b) przekształcenie Ośrodka Adopcyjno-Opiekuńczego „Pro Familia” na os. Zielonym 1 w ośrodek wsparcia dla dysfunkcyjnych rodzin naturalnych. Ośrodek ten posiada wyspecjalizowaną kadre psychologiczno-pedagogiczną oraz doświadczenie w udzielaniu wsparcia rodzinom zastępczym i adopcyjnym. Planowane przekształcenie wymaga negocjacji z niepublicznym podmiotem prowadzącym ośrodek.,
- c) uruchomienie 2 ośrodków poradnictwa rodzinnego i terapii rodzin

Ad. 2

W celu zwiększenia udziału form rodzinnej opieki zastępczej celem redukowania, w miarę możliwości, instytucjonalnych form opieki nad dzieckiem zaplanowano:

- a) zlecenie podmiotom niepublicznym w 2002 r. prowadzenia trzech rodzinnych placówek opiekuńczo – wychowawczych, w tym dwóch w budynku po zlikwidowanym Domu Dziecka Nr 9, al. Modrzewiowa 25. W miesiącu kwietniu zostanie ogłoszony konkurs na ich prowadzenie. Rozpoczęcie działania planowane jest na lipiec i wrzesień. br.
- b) zlecenie podmiotom niepublicznym w następnych latach prowadzenia dwunastu rodzinnych placówek opiekuńczo – wychowawczych
- c) przeznaczenie środków finansowych jakie zostaną pozyskane ze sprzedaży części działki, na której do 31.12.2001 funkcjonował Dom Dziecka Nr 9, na zakup, adaptację i wyposażenie tworzonych placówek rodzinnych i grup usamodzielnień..
- d) likwidacja lub zamiana na inne formy opieki rodzinnej placówek socjalizacyjnych:
 - 2003 r. – Dom Dziecka Nr 6, ZPOW Nr 2
 - w kolejnych latach – Dom Dziecka Nr 3, Dom Dziecka Nr 7, Dom Dziecka Nr 1Proces zmniejszenia liczby socjalizacyjnych placówek opiekuńczo – wychowawczych uwarunkowany jest zapewnieniem wychowankom domów dziecka opieki i wychowania w rodzinnych formach . Likwidacja placówek opiekuńczo – wychowawczych typu socjalizacyjnego powinna się odbywać z wykorzystaniem posiadanych zasobów kadrowych i lokalowych, jednym z wariantów jest proces ich przekształcania a potem „prywatyzacji”
- e) uruchomienie 20 pogotowi rodzinnych - planowane uruchomienia nowych pogotowi w roku 2002 uzależnione jest w głównej mierze od wielkości dotacji z budżetu państwa. Dotacje w roku bieżącym w stosunku do wysokości dotacji zeszłorocznych, są niższe.
- f) intensyfikacji szkoleń w Ośrodkach Adopcyjno-Opiekuńczych zarówno dla kandydatów na rodziny zastępcze (w tym również pełniące funkcje pogotowi rodzinnych), a także wychowawców prowadzących placówki rodzinne.

Ad 3

W celu dostosowania form i metod pracy placówek do aktualnych potrzeb i przyjętych standardów w zakresie opieki i wychowania zaplanowano:

- a) uruchomienie grup usamodzielnienia dla 110 wychowanków powyżej 13 roku życia, w tym dla 14 wychowanków w 2002 r.
- b) utworzenie na terenie Krakowa placówki resocjalizacyjnej dla chłopców.

Ad 4.

W ramach zwiększenia udziału jednostek niepublicznych w realizacji zadań Miasta z zakresu opieki nad rodziną i dzieckiem, poprzez zlecenie świadczenia usług w zakresie poradnictwa i prowadzenia placówek opiekuńczo – wychowawczych nowo realizowane zadania będą uruchamiane w trybie konkursów.

W pozostałych placówkach opiekuńczo – wychowawczych i ośrodkach adopcyjno - opiekuńczych:

- Ośrodek Opiekuńczo – Wychowawczy „Dzieło Pomocy Dzieciom”, ul. Rajska 10
- Pogotowie Opiekuńcze „Dzieło Pomocy Dzieciom”, ul. Rajska 10
- Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza „Przyjazny Dom”, ul. Aleksandry 19
- Rodzinny Dom Dziecka im. Najświętszej Rodziny, ul. Źródłana 17
- Dom Dziecka dla Dziewcząt, ul. Siemiradzkiego 31
- Ośrodek Wychowawczy SSS Służebniczek NMP, ul. Lenartowicza 4
- Dom Dziecka św. Ludwika, ul. Piekarska 4/6
- Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy im. św. Faustyny, ul. s. Faustyny 3
- Ośrodek Adopcyjno – Opiekuńczy, ul. Rajska 10
- Ośrodek Adopcyjno – Opiekuńczy, ul. św. Marka 20/14
- w placówkach opiekuńczo – wychowawczych wsparcia dziennego

w których w chwili obecnej nie są planowane daleko idące przekształcenia, podejmowane są działania mające na celu poprawę standardu wychowania i opieki, ze szczególnym uwzględnieniem pracy z rodziną biologiczną.